

El primer ministre català i l'exministre d'educació occità que volen salvar la immersió a França

Castex i Bayrou porten dècades treballant per garantir la presència del català al nord protegint la immersió o legalitzant les emissions de TV3

LLENGUA28.05.2021 05.00 HREDACCIÓ

L'exministre d'educació, l'occità François Bayrou, i el primer ministre, el català Jean Castex Autor/a: Arxiu

L'Estat francès està en peu de guerra. Diumenge 30 de maig, Catalunya, Iparralde, Occitània, Alsàcia i Bretanya sortiran al carrer per defensar el model d'educació immersiva. [El Consell Constitucional](#) ha tombat [la 'Llei Molac', aprovada per l'Assemblea Nacional](#), que defensava la protecció del patrimoni de les llengües regionals i la seva promoció, i [posa en risc l'educació 100% en un idioma que no sigui el francès](#),

Els culpables d'aquesta revolució cívica, a més del Constitucional, són el president de la República Francesca, Emmanuel Macron i el seu ministre d'Educació, Jean-Michel Blanquer, que estaven en contra d'un punt de la nova llei, la que feia menció l'Estat continuaria finançant el model d'escola concertada que promou la immersió lingüística. Cap dels dos pretenia que es qüestionés aquest model educatiu que funciona amb molt d'èxit des de fa més de quatre dècades.

Curiosament, la majoria del seu partit, la República en Marxa, havien votat a favor de la llei Molac durant la seva tramitació. Els diputats catalans, occitans, bascos, alsacians i bretons de la formació, ho feren en ple.

Aquestes subvencions que estan emparades per la mateixa Constitució Francesca vigent, la de 1959, garantien el finançament de l'Estat a tots aquells centres educatius privat que es considerés que posseïen "un caràcter propi" que calia protegir. En aquest punt s'acolliren els moviments educatius i socials de la Bressola (Catalunya Nord), Diwan (Bretanya), Seaska (Iparralde), Calendreta (Occitània) o ABCM (Alsàcia) per obtenir ajudes econòmiques per implantar les seves escoles.

L'any 1995, una altra llei, aquesta impulsada pel llavors ministre d'Educació, l'occità (i occitanoparlant) François Bayrou (o Francés Vairon), va considerar que aquestes escoles privades i els seus models immersius mereixen no només rebre l'ajuda de l'Estat, sinó que calia que els mateixos ajuntaments de les poblacions on estiguessin ubicades, adquirissin l'obligació de participar en les despeses dels alumnes que fossin del poble.

El motiu real d'aquesta impugnació al finançament era que Macron i Blanquer temien que les escoles catòliques, sobretot, reivindicassin el seu "caràcter propi", emparant-se en la llei i reclamessin ser subvencionades per l'Estat i els ajuntaments.

La jugada del president i del ministre atemptava, a més, contra un principi de la República Francesa que fa menció a la continuïtat de l'Estat. Un compromís que tanca un govern anterior, a França, els successius executius el mantenen.

A més, per desgràcia d'ells, el Constitucional no els ha fet cas en aquest punt, ha preservat l'esperit d'aquestes dues normatives que reforça la 'Llei Molac'. Però, per sorpresa de tothom, defensors i contraris de la norma, els magistrats han sentenciat que "la llengua de la República és el francès". Una dispositiva que suposa la sentència de mort de la immersió lingüística.

El president de la República Francesa, Emmanuel Macron, és conscient de l'incendi que ha provocat involuntàriament portant la llei al Constitucional. També sap que els dits l'assenyalen a ell i al seu ministre com els principals culpables de la situació d'indefensió en què queden el català, l'euskera, l'occità, el bretó i l'alsacià amb el dictamen.

[Així Macron ha volgut sortir del pas aquest dimecres amb una publicació de Facebook](#) on garantia que Govern i Parlament trobaran la manera de saltar-se la prohibició d'aquest tribunal per garantir que aquests patrons educatius continuïn vigents en aquests territoris històrics. Al text, cita i defensa la tasca de la Bressola i la resta escoles immersives i s'autoproclama "protector de l'idioma francès i guardià de la riquesa que constitueixen les nostres llengües regionals"

La decisió del president i del seu ministre va disgustar i molt a dues figures clau del seu govern i de la seva coalició política. Al seu primer ministre, el català (i catalanoparlant), Jean Castex, i a l'occità François Bayrou, que 25 anys després de la seva etapa com a ministre d'educació, és ara un dels pesos pesants de La República en Marxa de Macron. És líder del Moviment Demòcrata, un dels partits que integren la coalició, i va ser el primer ministre de Justícia de l'actual president.

Bayrou, occitanista de soca-rel, va ser l'impulsor de la llei del 1995 que obria la porta del finançament municipal a les escoltes. Aquesta normativa renovava l'anterior concert Estat-escoles de l'època del president François Mitterrand. Els socialistes havien ofert als centres immersius la possibilitat d'integrar-se voluntàriament a la xarxa pública francesa. Es comenta, que Bayrou, en una trobada amb els representants d'aquestes escoles, va demanar als funcionaris que l'acompanyaven que es tapessin les orelles i els hi va dir: "No parlo com a ministre d'educació francès, parlo com a occità, si trieu l'opció socialista, sereu fagocitats".

I arran d'aquest consell ministerial, les entitats van optar per romandre independents i subscriure un nou conveni.

Així i tot, precisament per evitar les demandes de les escoles catòliques, la majoria de municipis que van signar amb la Bressola, Diwan, Seaska, Calendreta o ABCM van ser ajudes camuflades en forma de subvencions a favor de la promoció de la llengüa, que rebien a través d'entitats vinculades als centres immersius.

Per la seva banda, Jean Castex és poc conegut al sud en comparació a Manuel Valls. El segon, quan va ser escollit ministre de l'Interior i després primer ministre, va comptar amb una sobreexposició mediàtica als mitjans del sud per la seva condició de catalanoparlant i fill d'exiliat català. Més enllà que tots dos parlen el català, són el dia i la nit: Valls, jacobí i republicà a França, espanyolista i monàrquic a Catalunya; Castex, profundament francès, però també català i defensor de la llengua i la cultura pròpia.

De Jean Castex es diu que va començar a parlar en català arran de les temporades que passava a l'Alta Cerdanya a causa de l'asma. Funcionari d'alt nivell de l'Estat, en la seva etapa com a alcalde de Prada de Conflent i número 3 de Nicolas Sarkozy als Camps Elisis, va trobar la solució jurídica per impulsar la digitalització i legalització dels repetidors de televisió que emetien TV3 al nord des del 91 aprofitant un buit legal sobre la recepció de senyals de televisions 'estrangeres'. Sarkozy li va presentar al seu homòleg José Luis Rodríguez Zapatero un acord Espanya-França de reciprocitat de les televisions dels Pirineus. Una decisió que permetia que TV3, EITB, Aragón TV i fins i tot, TVE es poguessin veure al nord, i les seves homòlogues franceses al sud.

El socialista es va negar a signar el protocol, i va ser Mariano Rajoy, quan el va rellevar a la Moncloa, qui donà llum verda a la reciprocitat, segurament, perquè era de la mateixa família política europea que Sarkozy, més que pensant en el benefici que suposava pel català i l'euskera.

Castex ha participat en actes de la Bressola dirigint-se en català al públic present i ja com a primer ministre, a diferència de Valls, ha intervingut públicament en la seva llengua materna en actes oficials.

L'ascendent de Castex, des del govern, i de Bayrou, des del moviment polític la República en Marxa sobre Macron és molt gran. Coneixedors de la realitat del nord de Catalunya i Occitània, ambdós estan mirant de revertir el dany a quaranta anys de convivència i educació que ha pretès causar el Constitucional amb la seva sentència profundament xovinista.

<https://www.racocatala.cat/noticia/52221/primer-ministre-catala-lexministro-deducacio-occidental-darrere-lintent-macron-salvar-immersio>